

ТОШКЕНТ ОҚИШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1988 йил 1 майдан чиқа бошлаган.

№ 74 (6.563)

1988 йил 31 март, пайшанба

Баҳоси 3 тийин

Бутуниттифок XIX партия конференцияси олдидан

Фойда манбаи

Тошкент шаҳридаги 2-маршрут таксилар корхонасида рационализаторлик ва изобретчилик ишлари яхши йўлга қўйилган. Айниқса, бу борадаги ишлар авваллари қўл кучи билан бажариладиган юмушлар механизация зиммасига юклатилгандан сўнг янада кучайди. Ҳозир корхонада рационализаторлик таклифлари билан шуғулланаётганларнинг сонига тобора ортиб бормоқда. Натижада эҳтиёт қисмларнинг мукамилроқ ишлатилиш йўллари вужудга келаяпти. Бундан эса кўпалаб фойда олинмоқда. Янгиланинг ахамиятини чуқур ҳис этаётган рационализаторларнинг ҳаракати кучайяпти. Коллективда ўндан ортиқ рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқаришга тадбиқ этилди. Ҳозир автокорхона ремонт цехида тайёрланаётган бензин бақлари учун қопқоқлар, машиналар учун ниҳоятда зарур бўладиган деталлар ва баъзи бир эҳтиёт қисмлар ана шу излашчиларнинг самарасидир.

Кейинги вақтларда токарь Володя Мершеннинг таклифи корхонага катта фойда келтирмоқда. У машинани бошқарувчи рулнинг олдинги гилдираклар билан бирлашган қисмида ишлатиладиган зарур детални ўз устахонасида тайёрлашни йўлга қўйди. Авваллари шу деталь йўқли-

гидан машиналар ойнаб сарфатга чиқариблар ётар эди. Энди эса бу ҳолга барҳам берилди. Автокорхона биргина шу таклиф натижасида бир неча минг сумлик иқтисодий фойда олинмоқда. Шунингдек, Манножон Нонингдек, Арнат Ленгберов, Завер Миргариян каби рационализаторлар томонидан киритилган таклифлар ҳам коллектив учун фойдали бўлмоқда.

— Бу ерда яқинда, — деди биз билан суҳбатда устахона бошлиғи Муҳитдин Фахриддинов, — комсомол ёшлардан тузилган янги ремонтчилар бригадаси ишлаб берилади. Уларнинг ишга тушиши билан олдингидай ремонтчилик бригадаси кўтиб туришига барҳам берилади. Натижада 36 та маршрут бўйича қатнайдиغان 220 та маршрут таксиларнинг ҳар кунги сафарига чиқиши таъминланади.

Айни кунларда автокорхонанинг 33 нафар хайдовчилари Бутуниттифок XIX партия конференцияси олдидан кунгача уч йиллик мажбурийта олиб меҳнат қилишмоқда. 23-маршрут бўйича қатнайдиغان Виталий Кручинко бошчилигидаги комсомол-ёшлар бригадаси бу борада жонбозлик кўрсатяпти.

А. АБДУРАХИМОВ.

16 апрелда коммунистк шанбалик ўтказилади

Тайёргарлик қизғин

«Главташкентстрой»га қарашли 1-автомобиль транспорт бошқармасида шанбалик штаби яроқли этилди. Унинг дастлабки йилгиликда меҳнат байрамида қилинадиган ишлар кўламини белгилаб олинди.

Шанбаликда 538 ишчи ва хизматчи яқинлиқ билан қатнашишга аҳд қилди. Уларнинг 417 нафари ўз иш жойларини ағаллайдилар. Қолганлар эса ободонлаштириш ишлари билан банд бўлишди.

Тошкентда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. С. Икромов раислигида ленинча коммунистк шанбаликни ўтказиш республика штабининг мажлиси бўлди. Тошкент шаҳар партия комитети, республика Қурилиш министри, Маҳаллий саноат министри, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва электрлаштириш министри ахборотлари тингланди.

Республика меҳнатнашари маълумотини асос қилиб илгор коллективларнинг ленинча шанбалик ўтказиш ташаббус-

Шу кун 10,8 минг тонна юк манзилга етказиб берилди. 45 та мевадони дарахт ўтказилди. 251 погон метр ариқ тозаланди. 40 минг квадрат метр майдон тартибга келтирилди. 3 минг 500 килограмм металл йиғилди. Умумхалқ ҳаширада иш қўлдан тушган 1,2 минг сум ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилди.

Д. ОБЛАЕВ.

КОММУНИСТИК

ларини актив қўллаб-қувватлаганини таъкидлаб ўтди. Ҳом ашъ ва энергетика ресурсларини тежас, комплетловчи деталларни жамлаб қўйиш байрамга тайёргарликдир. Қурилишларда кенг меҳнат жабуҳаси яратиб чоралари қўрилмоқда. Ленин шанбаликни ўтказиш штаблари ҳамма жойда ҳам тула куч билан ишламаляпти. Тошкентдаги бир қанча корхоналарда эса бундай

Қаҳрамон она қувончи

Собир Раҳимов райондаги «Октябрь 40 йилгичи» маҳалласининг Сарисув кўчаси 8-уйида истиқомат қилувчи Муҳиддиновлар хонадониде қувончи воқеа юз берди. Бу 12 фарзанди тарбиялаб, камолга етказган Сирожиддин ана 60 ёшга, умр йўлдошлари Қаҳрамон она — Нафиса Муҳиддинова 55 ёшга тўлиб, пенсияга чиқишлари яна бир воқеага уланди. Эшик олдида янги «Газ-24» машинаси келиб тўхтади. Маросимга келган меҳмонлар пири-бадавлат хонадон соҳибларини муборакбод қилди.

— Нафиса опамиз, — дейди қўшини Қаҳрамон она Насиба Файзрахимонова, — 12 фарзандни тарбиялаб,

камолга етказдилар. Тошкент чинини заводдада узоқ йиллар баранали меҳнат қилдилар.

Завод маъмурияти корхона ихтиёрига берилган «Газ-24» машинаси билан биринчи бўлиб Нафиса опага ҳадя этди. Ҳа. Нафиса опа пенсияга чиққан бўлса-да, заводда ишлашни давом эттирмоқда. 5 фарзанди ҳам опага эргашиб чинини созлиқни эгалламоқда.

Сарисув кўчасида яшайдиган бу хонадон ҳалоллиғи, одоби, меҳнатсеварлиғи билан маҳалланинг фахридир.

Ҳ. ЯУЛДОШЕВ, ветеран педагог.

ШАНБАЛИК ШТАБИДА

да узоқлаш бўлмаслиғи жуда муҳимдир. Шанбалик арафасида ҳисоб-китоб ишларида ҳам тартиб ўрнатилиш зарур. Корхона манфаатларини кўзлаб меҳнат байрами кунинда эришилган кўрсаткичларни пайкайишга қўрсатиш практикасига йўл қўйиб бўлмайди. Ишлаб чиқарилган планга қўшимча маҳсулот бутун ой давомида ишлаб чиқарилган умумий маҳсулот ҳажмига «сингиб кетишига» йўл қўйиб бўлмайди.

Ленинча шанбалик — энг аввало юксак уюшқоқлик демокдир. 16 апрель кунинда бажариладиган иш ҳажминини тайёрлаб қўйиш гоят мушқул ишлардан бири бўлади. Ишлаб чиқаришнинг узлуқсиз цикли талаб қилмайдиган жойларда одамлар тунгача ишламасликлари учун ҳамма ишни қилиш керак.

Шанбаликни босқичма-босқич ўтказиш, шаҳар ва қишлоқларни обод қилиш

Университетда спорт байрами

Кунин-кеча Тошкент Давлат университетининг спорт комплексида «Саломатлик кунин» ўтказилди. Бу яхши анъанавий байрамда университетнинг профессор-ўқитувчилари ва кўп сонли студентлари иштирок этдилар.

Соат 16.30. Комплексининг олдида факультетлар тартиби билан саф тортишди ва ичкари томон юришди. Залда мусобақа бош судьяси, жисмоний тарбия кафедрасининг жатта ўқитувчиси Ю. З. Ермаков ҳайъат аъзоларига қатнашувчиларнинг спорт байрамига тайёргили ҳақида рапорт берди. Шундан сўнг факультетлар уч гуруппага бўлинди ва бахслар бошлаб юборилди.

Комплексининг қайси бир залига кирманг, ҳаммаси йиғилтирилган билан гавжум. Ҳатто ташқаридеги майдончалар ҳам буш эмас эди.

— Байрамда тўрт юздан зиёд киши иштирок этди, — деди Юрий Зиновьевич. — Улар спортнинг енгил атлетика, оғир атлетика, шахмат, минича-футбол ва волейбол турлари бўйича кураш олиб бордилар.

...Байрам ниҳонсига етди. Унда қатнашганлар ёқимли чарқон, яхши таассуротлар билан тарқалишди, рапорт берди. Шундан сўнг факультетлар уч гуруппага бўлинди ва бахслар бошлаб юборилди.

лаш даркор, шу кунин қилинган ишларга ақун ясаб, шанбалик қатнашчиларида минатдорчилик бидиришини унутмаслик лозим.

Ҳайлаб ўтиришга вақт қолмади. Штаб мажлисида таъкидлаб ўтилганидек ҳозир вазифаларни аниқ белгилаб олиш, ресурсларни тайёрлаб қўйиш, қолоқ устакларини илгорлар сафига етказиб олиш, шанбаликка тайёргарлик ва унинг ўтказиш кенг ошқоралигини таъминлаш зарур. Бу зарбдор меҳнат гаровидир.

(ЎЗАТАГ).

бўлаётган муаммоларини улар ечиммоқда. Бинобарин, меҳнат интизомининг муҳим шартини — прогнуллар ва интизом бузилиш ҳолларига қарши кураш олиб бормоқда. Бу эса, аста-секин унинг муҳим самараларини бераётир. Ёш раҳбарлар эса, уларга факат йўл-йўриқ кўрсатайлик, холос. Мана корхона касабасида союз комитетининг энг сўнгги қарорини олайлик. Бу ҳам бевосита кенгаш аъзолари талабига кўра, танда йигирув чехининг бешта ашаддий прогнулчиси нидан бўшатиш ҳақидаги чиқарилган ҳақоний қарор.

Дарҳақиқат, касабасида союз комитети жуда тўғри қарор чиқарган. Ўз ишини қайта кураётган коллектив интизом бузиш ҳолларининг бундай қўрилиши билан мурса қил олмайди. Модомики, янги-ча шароитларда иш бошланган экан, иш вақтининг беҳуда йўқотилишига чек қўйиш даври ҳам келди. Бу коллективнинг ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятларида ҳам аксини топан.

З. ДУСТМУХАМЕДОВА.

Касаба союз ҳаётидан

Кенгаш талабига кўра

ган бу талабини ҳақли талаб деб биланам, — дейди биз билан суҳбатда чех бошлиғи Валентина Владимировна Сомова. — Биз бу қизлар билан қарийб беш-олти йилдан буён кураш олиб борамиз. Турли хил чора-тадбирлар қўлладик, фойдаси бўлмади.

Прогнулчи қизлардан энг ашаддийси — Роза Сибгатуллина. У ўн икки йиллик иш стажига эга, ўз ниҳоятда маҳоратли йигирувчи. Бироқ, ҳар ойда камида иккинч марта

туллини сингари аввал ўртоқ-даси 4-бандига биндон ишдан бўшатиладилар. Ҳа, корхонада ишчи кучи олтиндан қиммат бўлган, ҳар бир минут иш вақти зар бўлган баробар бўлган бир пайтда битта чехининг ўзидан беш ишчининг, тўртта маҳоратли йигирувчининг бир йўла ишда қўйиш ҳақидаги ҳақоний қарор билан маҳоратли йигирувчининг ўзи афсусларни ҳол. Лекин, янги-ча ишда шариҳотида, ҳужжатли қарорларнинг янги иқтисодий шароитларида коллек-

тив энди бундай ҳол келиши олмайди. Қайта қуриш, янгиланиш даври ҳар бир инсондан ўз-ўзини қайта қуришни талаб этаётган шунларда юқорида номи тилга олинган прогнулчилар ўз ахлоқини тузатишни сира-сирга ўйлашмади ва охири-оқибат

били билан келиши олмайди. Қайта қуриш, янгиланиш даври ҳар бир инсондан ўз-ўзини қайта қуришни талаб этаётган шунларда юқорида номи тилга олинган прогнулчилар ўз ахлоқини тузатишни сира-сирга ўйлашмади ва охири-оқибат

банини 20 тага пастлаштига, прогнул кунлари учун маълум миқдорда жарима солишга мажбур бўлишган. Бироқ, буларнинг ҳеч бири унга таъсир кўрсата олмади. «Урганган қўнғил...» деганларидек, Роза яна ишга чиқмас-

лики, кечикиб келишни давом эттираверди.

— Меҳнат коллективлари кенгашининг роли ошиб бораётганини қувонари ҳол, — дейди фабрика касабаси союз комитетининг раиси Тамара Петровна. Председателева суҳбат орасида, — Бугунги кунда кенгаш корхонанинг тула ҳуқуқли хўжайинига айланган десам, адашмайман. Сабаб ҳамма нарсани улар ҳақ этишмоқда, ишлаб чиқаришининг раванқига тўсик

Муваффақиятли якунланди

Бутуниттифок XIX партия конференциясини меҳнатда самарали ютуқлар билан кўтиб олишга аҳд қилганлар орасида шахар пассажир автотранспорти ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли корхоналар ҳам бор.

2-маршрут такси корхонаси азаматлари 1 квартал ланини 28 мартда бажарилиб пландан ташқари йўловчилар та 37 минг сўмлик хизмат кўрсатишди. Бугунги кунда 35 та маршрутда ҳар кун 60 минг йўловчи ҳолати тақриблиқда. Кунин-кеча метронинг «Чилонзор» станциясидан «Бирлик» массивига қатнайди-ган яна бир янги — 37 маршрут хизмати йўлга қўйилди. Йил охирига қадар яна турта янги маршрут очиш режалаштирилган.

3-автотакси парк коллективни I квар-

тал ланини 1 миллион 454 минг сўмлик адо этди. Белгиланган ланини бундай муваффақият билан адо этишда корхонанинг янги, хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётган қўл келди. Паркнинг III. Холмухамедов, В. Жалолов, С. Миртўллаев, М. Мадиев каби илгор хайдовчилари зиммаларидаги тошпирини ҳаминша ортиги билан бажариб, бошқа ҳамкасбларига намуна бўлишмоқда.

5-таксопарк коллективни орасида А. Жукова, В. Зубин, Х. Охунжонов, Х. Зияев, И. Шамсиев каби ўнлаб хайдовчилар илгорлар сафидан ўрин олган. Корхонада Бутуниттифок XIX партия конференциясини меҳнатда юқори ютуқлар билан кўтиб олиш учун 40 та бригада социалистик мусобақада иштирок этмоқда.

Изланиш ёлқини

Шундай одамлар бўладики, бутун умри изланишда ўтади, яъни тиним нимадигини биллишмайди. Келинг, яхшиси бунини замондошимиз Валентина Яковлевнанинг турмуш ўртоғи Раҳим акадан сураб қўйқолайлик.

— Мана, рафиқангиз икковингиз Ўрта Осиё геология ва минералогия илмий-тадқиқот институтиде ишларкансиз, меҳнатингиз тоғу тош, саҳрою даштларда кон излаш билан боғлиқ, бу ишдан ҳеч зерикмайсизларми?

— Асло, бу биз учун одатдаги иш. Қолаверса, бурчимиз бу.

— Сиз геология-минералогия фанлари доктори экансиз, шундайми? Рафиқангизнинг бунга ҳаваси келадими?

— У ҳам шу соҳа бўйича фан кандидати. Тошкент политехника институтиде диссертация ёқлаганига мана йигирма йил бўлди.

— Мавзуси?

— Кон қидириш билан боғлиқ. Биласизми, геологларнинг иш кон топиш, қидирувчиларнинг иш эса унинг запаси қанчалигини аниқлаш, қончиларнинг иш уни қазиб олиш.

— Тушунари, Валентина Яковлевна ҳозир конкрет нима иш билан шуғулланади?

— У экономика ва геология-қидирув ишлари бўлимида. Конкрет вазифаси — кон запасларининг нега мўл-жаддагидан кам ё кўп чиқаётганининг тўб сабабларини ўрганиш ва аниқлаш. Методика секторига шу иш юклатилган.

— Демак, икковингиз ҳам Тошкентда яшаб, ижод қилсангиз ҳам ҳаёлингиз доимо тоғу даштларда бўлар эканда?

— Тўғри айтасиз. Рафиқангиз Тянь-Шань тоғларига жуда кўп марта бориб-кечди.

— Сиз-чи?

— Мен хизмат юзасидан бошқа конларга бораман. Ишимиз шунақа, сирдан бир хил кўринса ҳақ, бошқа-бошқа...

— Болаларингиз соғинишиб қолмайдими?

— Кичиклигида ўзимиз билан бирга олиб чиқардик. Энди катта бўлишган: ўғлим ҳарбий врач, қизим ТошДУда ўқияпти.

Валентина Яковлевна Зималянининг турмуш ўртоғи Раҳим Раҳмонкулович Исановни яқинлаб кўриш-нишоналадиган Геологлар кунин билан ҳам чин дилдан қўтладик.

Х. ИКРОМОВ.

СУРАТДА: Валентина Яковлевна Зималянина.

Т. Қаримов фотоси.

ТАСС ва марказий матбуот саҳифаларидан

Иш тажрибасидан

Ошкора ва дадил

Халқ контроли бош группаси номига ҳайдовчилардан шикоят тушди. Унда машиналар ремонтни сифатининг ёмонлиги, шу тўғрисида давлатлар тез ишдан чиқаришнинг қайди қилинган.

Назоратчилар шикоятда келтирилган фактлар юзасидан текширув ўтказишга аҳд қилишди. Уч кунлик кўрик ўз самарасини берди. Мотористлар ва автоспесарларнинг ишидаги нуқсонлар очик-ойдин ўзини кўрсатди.

Текширув ремонт ишида йўл қўйган қамчиликларни учун катта мастер О. Умаров, мотористлар бригадари Е. Йўлдошевларга қатъий оғохлатириш бериш билан тугади.

5-таксимоттор парки шахримиздаги пассажир транспорти корхоналари ичига энг кирғи ҳисобланади. Бу ерда кўплаб тажрибали ҳайдовчилар ишлашади. Улар пассажирларга намунали хизмат кўрсатишга узоқни яқин қилишяпти. Корхона кўлга киритаётган ютуқларини халқ назоратчиларининг ҳиссасисиз тасаввур этиб бўлмайди.

Халқ назоратчи группаси ўз сафига 105 назоратчининг беришган. Улардан 33 киши КПСС аъзолари. Назоратчилар беш секторга бўлинишган. Булар автомобиллар ремонтни сифати бўйича, иқтисод ва тежамкорлик, шикоят ва арзлар, янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш, йўл ҳаракати ва техника хавфсизлиги бўйича контроль секторларидир.

Бош группа томонидан ташкил этилган «Халқ контроли ҳаракати» деб номланувчи стэнд эса назоратчиларнинг кундалик фаолиятини ёритувчи органга айланиб қолган. Стендан меҳнат ва молия интизомини бузувчиларга алоҳида ўрин берилган. Уларнинг қиёфасини акс эттирувчи карикатура ва плакатлар кўзга аққол ташланадиган жойга осиб қўйилган.

Ўтган йили корхона халқ назоратчилари томонидан 33 марта текширув ўтказилди. Айниқса, ёниқ-ойлаш материалларини тежаш, такси хизмати қондаларига риоя қилиш ва пассажирлардан белгиланган кўрсатмага мувофиқ кира ҳақи олиш бўйича ўтказилган текширувлар самарали бўлди.

Масалан, биргина кира ҳақини тўлаш масаласини олайлик. Очигини айтганда, коллектив орасида ҳали ҳам қўли эгри ҳайдовчилар топилади. Лекин, текширувда назоратчиларни яна бир нарсга ташвишга солди. Бу ҳақда икки оғиз гапириб ўтмак бўлмайди. Йўловчилар шу қадар «хотамтой» бўлиб кетишгани, бир-икки километр йўл босиб ҳайдовчиқа илдмай бир сўм ташлаб кетишади. Қайтимини олишга ор қилишади. Базилар эса бир сўм ўрнига икки сўм, икки сўм ўрнига эса 3—4 сўм ташлаб кетишади. Бу нима ўзи! Пешона тери билан топиладиган маблағни соғинади. Ёки ҳайдовчиларнинг эгри қўлига ўргатишми! Шундай пассажирлар ўз қилишларининг оқибати нима билан тугалланишини ўйлаб қўйишса ёмон бўлмасди.

Қамчиликларга қарши муроасиз курашувчи назоратчилар сонининг ортб бораётганини қўнғончилар. Улар сафига А. И. Навиков, З. Е. Худойбердиев, В. И. Сенотов, Д. У. Ўрибоев сингариларни киритиш мумкин. Илгарилар халқ контролёрлари номлаганига сайлаб қўйиларди, текширувлар сифати паст ўтарди. Ошона-огайнигарчилик, «Сен менга тегма, мен сенга», қабилида иш юртилардан. Эндликда корхона турмуш тарзи учун ёлғашиб бораётган бу кўринишларга мутлақо барҳам берилмоқда. Ошкоралик ва дадиллик назоратчилар фаолиятидан муҳим ўрин олмақда.

Қ. ИСОҚОВ.

«Компрессор» заводи халқ контроли группаларининг аъзолари ишлаб чиқариш самардорлигини ошириш, тежамкорлик режимида кўчатириш борасида муайян ишларни олиб бормоқдалар. Уларнинг мажбур резервларини ишга тушириш, маҳсулот сифатини яхшилаш борасидаги ишлари ҳам таҳсинга сазовор. Корхона давлат қабул комиссияси бу ёрдамни яқиндан ҳис этмоқда.

СУРАТДА: давлат қабулидан ўтиб, буюртмачиларга жўнатилаётган компрессор станциялари.

М. Нуриддинов фотоси.

Оқшомхонлар диққатига

Тошкент шаҳар халқ контроли комитети «Тошкент оқшом» уювчиларини 1988 йилнинг апрель ойида қўнғондаги текширувлар ўтказилишидан хабардор қилди.

— Тошкентда кооператив ва шахсий уй-жой қуришларини жадаллаштириш бўйича партия ва ҳукуматимиз қарорлари қандай бажарилаётганини тўғри сиза;

— аҳолини дори-дармонлар билан таъминлаш, наркотик моддаларни ҳисобга олиш ва сақлашни таъминлаш бўйича шаҳар дорихоналар бошқармаси корхоналарининг иши тўғрисида.

Оқшомхонлардан ушбу масалалар бўйича истак ва тақлифларини қўнғонда адрасга ёзиб юборишларини илтимос қиламиз: Тошкент — 700047, Пролетар кўчаси, 6, Халқ контроли комитети, телефонлар 33.52.52, 33.82.96.

У ўн танлаган оддий ва шарафли касбдан завқланади. Баланд «қўш» қрандан туриб, шаҳарини ўз қафидагидек равшан қўриб меҳнат қилиш айниқса унга завқ бағишлайди. Мана қўриб 17 йилдирки, ана шу қўш — минора кўтарма крани машинисти бўлиб ишламоқда. Қўбил ака Усмонов бошқарадиган бу машина 80 метр баландликка оғир конструкцияларни кўтариб беради. ҚБ — 676 маркали бу қранда Қ. Усмонов шахримиздаги баланд ва кўрак «Москва» меҳмонхонаси, СССР Халқлари дўстлиги музейи, Марказий ҳисоблаш мар-

Тошкент шаҳар халқ контроли комитети ўзининг навбатдаги мажлисида «Главташкентстрой»нинг 3-уйсозлик комбинати ва 12-қўриқ трестининг январь ойи план-топириқларини қандай бажарганликлари ҳақидаги масалани кўриб чиқди.

Хар икки қўриқли ташкилот уй-жой қурилишини жадаллаштириш ва унинг сифатини ошириш юзасидан маълум ишларни бажаришган. Лекин, бу рақамлар уй-жой масаласида ҳамон кескин таъсирчан бўлибди. Тошкент аҳолисини мутлақо қониқтирмайди. Жўмладан, 3-уйсозлик комбинати (бошлиғи С. Султонов) қурилиш, монтаж ишлари планини 97,4 процент бажарди. Шунингдек, тўрт уйни фойдаланишга топшириш мuddатини чўзиб юборди. Булар шахримизнинг турли бурчакларига қаддини кўтаролмай қолган кўпқаватли уйлари.

Комбинат бу йил белгиланган планга кўра 38.548 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариши керак.

Комбинат ва унинг бўлинмалари қурилиш сифатини ошириш бўйича бир қанча тадбирларни амалга оширишмоқда. Бироқ қурувчилар халқ ҳам бран иш бажаришдан тамом холи бўлганлари йўқ. Ўтган йили сифатсиз иш бажаришганлиги учун комбинат ҳисобидан 69,8 минг сўм олиб ташланган эди. Браклар қайта тугатилгандан кейин эса корхонага 50 минг сўм қайтариб берилди. 19,8 минг сўм эса қолиб қетди.

Комбинатга қарашли 3-йирик панелли уй қурили-

Дунёнинг ишлари қизиқ. Базилар жанжални пулга сотиб олишади. Базилар эса иложли борица жанжалдан узоқ юришади. Жамоат транспортида юрган киши ҳар кун қандайдир бир жанжалнинг гувоҳи бўлиши турган гап. Трамвай тикилиш. Кимдир чиқаяпти, кимдир тушаляпти, кимдир туртилади, кимдир суртилади. Натижада нороз бўлиб жеркинади. Қарбасизки, жанжал. Яна бир жанжал — йўловчи билан контролёрлар ўртасида бўлади. Бепул юришга оdatланганлар «Кўза ҳар кун эмас, кундада синади» деганларидек, бирдан кўлга тушиб қолади. Ана жанжал, мана жанжал. Лекин контролёр ҳақ. У билет талаб қилади. Жамоат транспортдан фойдаланган ҳар бир киши қанча бекат юришдан қатъий назар, кира ҳақини тўлашга мажбур. Лекин кейинги пайтда шахримиз транспортда йўлқира ҳақини тўлашмаслик ҳоллари тез-тез рўй бермоқда. «Кўнлар кўпайиб кетаяпти. Биргина ўтган йилнинг ўзида интизомсиз йўловчилардан 190.283 сўм жарима ундирилди. Шу йилнинг ўтган икки ойи мобайнида эса трамвай ва троллейбусларда кира ҳақини тўламаган 14.575 кишига жарима солинди. Ана шу рақамларнинг ўзи беш тийинлик иқтисод қилиш пайига тушган кишилар кўпайиб бораётганини кўрсатадими...

«Болалар дунёси» бекатида турган эдик. 4-ва 18-маршрутдаги троллейбуслар тез-тез ўтиб турибди. Контролёрлар троллейбуслар эшигидан керилиб тушиб келаётган девқомат йигитни тўхтатишди.

— Кечирасиз, билетингизни кўрсатсангиз.

«Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси селасари Н. Медведев кутилмаган саволдан чўчиб тушди ва контролёрга еб қўйгудек боқди. Чўнғатиш тикилай-титкилай, охири компостер қилинмаган абонементи контролёр қўлга тутқазди.

— Ўз вақтида компостер қилмаганингиз учун 3 сўм жарима тўлайсиз, — дейишди контролёрлар.

— Сизларга берадиган сарик чақам ҳам йўқ, — дея осмондан келди йўловчи. У терс ўтирилиб, кетиб қолмоқчи бўлди. Контролёрлар бўш келмади. Беш тийинлик жанжал

— Билет олиш эсимдан чиқибди. Келинлар, бир сўм жарима тўлаб қўя қолай, — деди у ўзини қаерга қўйишни билмай.

Яна беш тийинлик жанжал узоқ давом этди. Тушунтиришлардан кейин ғирром йўловчи чўнғатида 3 сўм чиқарди...

Яна беш тийинлик жанжал узоқ давом этди. Тушунтиришлардан кейин ғирром йўловчи чўнғатида 3 сўм чиқарди...

Тўғри, контролёрлар ҳамма маршрутдаги трамвай-троллейбусларни ўз вақтида назорат қилолмайдилар. Улар шаҳарнинг гоҳ у четида, гоҳ бу четида пайдо бўлиб қоладилар. Айрим йўловчилар ўзи билган ҳолда ана шундай вазиятлардан фойдаланишга ҳаракат қилишмоқда. Наҳотки шундай бўлса! Наҳотки йўловчининг вижидони шуни қабул қилса! Гоҳ қулсан, гоҳ қуясан киши.

Ўтган йили Москвада бўлганимизда троллейбусга чиқдик. Ташвиш билан бўлиб билет олишни унутибмиз. Салондаги йўловчилар бизга тикилиб ту-

ришганидан кейингина билет олганлигимизни сездик. Уларнинг нигоҳи бизни жуда нуқсонли ахлоқга солиб қўйди. Бунинг биз йўловчиларнинг бир-бирини назорат қилиши, деб тушуниди. Энг аввало, одамда виждон бўлиши, ана шу виждонини беш тийинга сотмаслиги керак. Ахир, давлат транспортни бизнинг узоғимизни яқин қилади-ку, биз жамоат транспортдан фойдаланамиз-ку?

Яна мисолларга мурожаат қилишга тўғри келади. «Чилон»

Октябрь революцияси номи Тошкент тепловоз ремонт заводи ишчиси А. Аримбоев троллейбусдан тушгандан пастда контролёрлар туришганини кўриб, жуфтани ростламоқчи бўлди. Лекин у кўздан қочиб кутилмади.

— Билет олиш эсимдан чиқибди. Келинлар, бир сўм жарима тўлаб қўя қолай, — деди у ўзини қаерга қўйишни билмай.

Яна беш тийинлик жанжал узоқ давом этди. Тушунтиришлардан кейин ғирром йўловчи чўнғатида 3 сўм чиқарди...

Тўғри, контролёрлар ҳамма маршрутдаги трамвай-троллейбусларни ўз вақтида назорат қилолмайдилар. Улар шаҳарнинг гоҳ у четида, гоҳ бу четида пайдо бўлиб қоладилар. Айрим йўловчилар ўзи билган ҳолда ана шундай вазиятлардан фойдаланишга ҳаракат қилишмоқда. Наҳотки шундай бўлса! Наҳотки йўловчининг вижидони шуни қабул қилса! Гоҳ қулсан, гоҳ қуясан киши.

Ўтган йили Москвада бўлганимизда троллейбусга чиқдик. Ташвиш билан бўлиб билет олишни унутибмиз. Салондаги йўловчилар бизга тикилиб ту-

ришганидан кейингина билет олганлигимизни сездик. Уларнинг нигоҳи бизни жуда нуқсонли ахлоқга солиб қўйди. Бунинг биз йўловчиларнинг бир-бирини назорат қилиши, деб тушуниди. Энг аввало, одамда виждон бўлиши, ана шу виждонини беш тийинга сотмаслиги керак. Ахир, давлат транспортни бизнинг узоғимизни яқин қилади-ку, биз жамоат транспортдан фойдаланамиз-ку?

Яна мисолларга мурожаат қилишга тўғри келади. «Чилон»

Октябрь революцияси номи Тошкент тепловоз ремонт заводи ишчиси А. Аримбоев троллейбусдан тушгандан пастда контролёрлар туришганини кўриб, жуфтани ростламоқчи бўлди. Лекин у кўздан қочиб кутилмади.

— Билет олиш эсимдан чиқибди. Келинлар, бир сўм жарима тўлаб қўя қолай, — деди у ўзини қаерга қўйишни билмай.

Яна беш тийинлик жанжал узоқ давом этди. Тушунтиришлардан кейин ғирром йўловчи чўнғатида 3 сўм чиқарди...

Тўғри, контролёрлар ҳамма маршрутдаги трамвай-троллейбусларни ўз вақтида назорат қилолмайдилар. Улар шаҳарнинг гоҳ у четида, гоҳ бу четида пайдо бўлиб қоладилар. Айрим йўловчилар ўзи билган ҳолда ана шундай вазиятлардан фойдаланишга ҳаракат қилишмоқда. Наҳотки шундай бўлса! Наҳотки йўловчининг вижидони шуни қабул қилса! Гоҳ қулсан, гоҳ қуясан киши.

Ўтган йили Москвада бўлганимизда троллейбусга чиқдик. Ташвиш билан бўлиб билет олишни унутибмиз. Салондаги йўловчилар бизга тикилиб ту-

ришганидан кейингина билет олганлигимизни сездик. Уларнинг нигоҳи бизни жуда нуқсонли ахлоқга солиб қўйди. Бунинг биз йўловчиларнинг бир-бирини назорат қилиши, деб тушуниди. Энг аввало, одамда виждон бўлиши, ана шу виждонини беш тийинга сотмаслиги керак. Ахир, давлат транспортни бизнинг узоғимизни яқин қилади-ку, биз жамоат транспортдан фойдаланамиз-ку?

Яна мисолларга мурожаат қилишга тўғри келади. «Чилон»

Октябрь революцияси номи Тошкент тепловоз ремонт заводи ишчиси А. Аримбоев троллейбусдан тушгандан пастда контролёрлар туришганини кўриб, жуфтани ростламоқчи бўлди. Лекин у кўздан қочиб кутилмади.

— Билет олиш эсимдан чиқибди. Келинлар, бир сўм жарима тўлаб қўя қолай, — деди у ўзини қаерга қўйишни билмай.

Яна беш тийинлик жанжал узоқ давом этди. Тушунтиришлардан кейин ғирром йўловчи чўнғатида 3 сўм чиқарди...

Тўғри, контролёрлар ҳамма маршрутдаги трамвай-троллейбусларни ўз вақтида назорат қилолмайдилар. Улар шаҳарнинг гоҳ у четида, гоҳ бу четида пайдо бўлиб қоладилар. Айрим йўловчилар ўзи билган ҳолда ана шундай вазиятлардан фойдаланишга ҳаракат қилишмоқда. Наҳотки шундай бўлса! Наҳотки йўловчининг вижидони шуни қабул қилса! Гоҳ қулсан, гоҳ қуясан киши.

Ўтган йили Москвада бўлганимизда троллейбусга чиқдик. Ташвиш билан бўлиб билет олишни унутибмиз. Салондаги йўловчилар бизга тикилиб ту-

ўрнига 45,9 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

квадрат метр уй-жойни фойдаланишга топширди.

Лекин, трест Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси буюртмаси бўйича 95 процентта бажарди. «Г-9» микрорайонда, бунёд этилаётган бешта уй ўз мuddатига фойдаланишга топширилмай қолди. Икки

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ҲАДИЛАР

ЎЗУВЧИПАР УЧРАШУВИ

КОҲИРА. Ҳозирги жамиятда адабиётнинг бунёдкорлик ва тарбиявий аҳамияти Совет ва Миср ёзувчиларининг ақшанба кунги Қоҳирада ўтказилган иккидун уchrашувининг асосий мазмуни бўлди. Яқинда қайта очилган совет маданият марказида Мисрнинг атоқли сўз устаслари, Жамол ал-Титани, Му

Мени саксон ёшга тўлан Неймат ака Рихсиев камгап, ўзи ҳақида ҳи-я қилишни ёқтирмайди, деб оғохлантиришган ди. Унинг меҳнатга бой ёркин ҳаёт кечирганлиги, ҳамон Тошкент шаҳрининг Фрунзе райониди А. Авлоний номли маҳалла бошланғич партия ташкилотига раҳбарлик қилиб келаётгани, катталар ҳам, ёшлар ҳам масала сўраб унғ тез-тез мувожаат қилиб туришлари ҳақида руш ва меҳнат ветеранлари район Советининг аъзолари ҳикоя қилиб беришганди.

Аммо, кутилмаганда, 1932 йилдан бери Ленин партиясининг аъзоси Н. Р. Рихсиев мени самимий кутиб олди, кўз қири билан «Тошкент оқшом» газетаси тўпламига ишора қилиб, ўзи суҳбатини бошлади:

— Яхши ишга қўл уришди: революция барри-кадапда, граждандар уруши гирдобда, жанг-жадал йилларида куйланган қўшиқларда бутун-бутун аждоқларнинг тақдирини, бу демок, монамон Ватанимиз тарихини акс этган. Уларни ҳақли равшан революцион курашнинг музикали байроқлари деб аташ мумкин.

Бошқача қилиб айтганда, қўшиқ жангчилар сафини янада жипслаштирган, уларнинг руҳий имкониятларини сафарбар этган...

— Фақат шуларгина эмас, — қўшимча қилади Неймат ака Рихсиев. — Улар бизнинг аждоқ вакилларини пролетар маданиятидан баҳраманд этар, миллатлараро алоқа тили — рус тилини ўрганишимизга ёрдам беради. Тошкент кўчаларидан ўтаётган қизил армиячилар сафидида «Смело, товарищи, в ногу!» қўшиғи куйланганлигини эслаймиз. 1920 йил эди. Ҳамма оч, юпун. Ниҳоят даражада қимматчилик. Қўшиқ учун эса пул тўланмасди — истаганингча куйлавер! Биз, интернат тарбиячилари қўшиқ сўзлари ва оҳангига бутун вужудимиз билан қулоқ солардик, Қизил Армия сафидида хизмат қилишни орзу қилардик:

Вышли мы все из народа,
Дети семьи трудовой.
Братский союз и свобода —
Вот наш девиз боевой.
Суҳбатдошим комсомоллар Қизил Армия

жангчиларига Урта Осиё шаҳар ва қишлоқлари-нинг тинч ва осуда ҳаётига раҳна солган оқ гвардиячилар қисмларини, босмачилар тўдаларини, интервентлар қўшинларини яқсон этишда баҳоли-қудрат ёрдам берган ёшлик йилларини эслаб, тўққинлини кетди...

— Ана шу аjoyиб, ҳеч қаримайдиган қўшиқ-нинг ким басталаганилигини, ким халққа ҳаёт этганлигини билмас эди, — дея истақ билдирди партия ветерани. — Зеро бутунги кунда, жаҳонгир-миш революцион қайта қурилаётган даврда ёшларимиз инсониятнинг эзгу орзулари учун, кўп-миллатли социалистик Ватанимиз учун яшаб,

Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиш керак бўлганда у большевик комиссар каби халқни ўз ортидан етаклади, уларнинг қалбини ёруж жам-ятларини ҳар қандай душмандан муҳофаза этиш истағи билан тўлдирди. В. И. Ленин сафдошларидан бири П. Н. Лепешинскийнинг эсдаликларидида шундай сатрлар бор: «Ильич оч қолса қолардики, «Смело товарищи, в ногу!» қўшиғини куйлашни жуда яхши кўрар эди», — деб ёзади у Шувешинскийга хор бўлиб қўшиқ куйланган дамларини эслаб. — Ана шу дамларда у хорнинг асосий элементини ва қўшиқни дирижёрига айланарди. Унинг бироз бўғиқ овози барча овозларини

ни буткул революцион курашга бахшиди эди. У «Москва ишчилар союзининг раҳбарларидан бирига айланди.

Тахминлардан бирига кўра Л. Радин «Смело, товарищи, в ногу!» маршини 1897 йилда Москвада, Бутирка қамоқхонасида ёзган. Иккинчи тахминга кўра у бу қўшиқни Таганка қамоқхонаси-нинг бир кишилик камерасида ёзган.

Ёш марксчининг тақдирини фожиали тугади. Москвадан у Вятка губерниясига сўргун қилинган эди. Сил касаллиги авж олганлиги сабабли унга 1900 йилда полиция назорати остида бўлиш шартин билан Ялтага қўйиб кетилишга рухсат берилди. Аммо умрининг санокли кунлари қолган экан...

Қарийб тўқсон йил илгари басталанган қўшиқ эса унга оламшумул шўхрат келтирди, унинг номини революцион воқеалар соломасига ёзиб қолдирди. Чор Россиясининг сойиқ чекка ўлкаси — Туркистонга мазкур қўшиқни подшо судининг қарори билан шу ерга сўргун қилинган 1905 йилги революция қатнашчилари олиб келишди.

...Қўшиқ оҳангини ким басталаган, деган саволга жавоб топиш осон бўлгани йўқ. Бунинг сабаби бор эди, бирорта ҳам нашрда музика муаллифининг номи кўрсатилмаганди. Изланишлар олиб боришга тўғри келди.

«Смело, товарищи, в ногу!» маршининг оҳангидида ўтган аср охириларидида студентлар қўшиғи «Медленно движется время» ва «Славное море, священный Байкал» куйини таниш оҳанглари учрайди. Шак-шубҳасиз, ҳар икки қўшиқ юксак маданиятлик Леонид Радинга мазмун бўлган. Шейр ёзиш билан бирга у ана шу икки қўшиқ оҳангидан бир куй басталаган бўлиши мумкинлиги Бундай таҳмин жиддий далилларни талаб қиларди. Қутубхоналарда изланишга, эски журналлар-ни аракчаб кўришга тўғри келди.

Омиди қарангки, таҳминини тасдиқловчи ҳужжат топилди! Уқийману, кўзларимга ишонмай-ман: Л. П. Радин «Қўшиққа куй бағишлади, қў-

шиқ даставвал қамоқхонада сўнгра ўртоқларимиз сўргунга жўнаганида, босқичма-босқич, бутун Россия бўйлаб тарқалди» деб ёзилган. Қизилку-чилар учун мазкур маъна номиини маълум қила-ман: В. Бонч-Бруевич. «Пролетар кураши тоғота-рида», «Федерация» нашриёти, Москва, 1932 йил. 53-бет. Қўшиқ тексти биринчи марта 1902 йилда «Искра» газетасида босилиб чиққан, деб қўшим-ча қилиш қолади, ҳопос.

Шундай қилиб, «Смело, товарищи, в ногу!» қўшиғи сўзлари ва музикасининг муаллифи Леонид Петрович Радин (1860—1900) экан.

Мазкур қўшиқ билан қуролланган револю-ционерлар қатори шонли ғалабаларини кўлга киритдилар. «Қўшиқ илмсиз даражада тез тарқал-ди, — деб таъкидлайди музикашунос С. Катон-ова, — уни янги, XX аср бошидан куйлай бошла-дилар. У Россиядан ташқаридида ҳам куйланарди; Улуғ Октябрь социалистик революциясидан сўнг қўшиқни немис пролетариати ҳам (қўшиқ ГДР партия гимнига айланган), 1932—1938 йилларда ўз эркини ҳимоя қилган испан ватанпарварлари ҳам, иккинчи жаҳон уруши йиллари югославия-лик партизанлар ҳам севиб қолдилар...

Қўшиқ бизнинг кунларимизда ҳам ўз қудрат-ли кучини бой берган эмас. Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига Москва Қизил майдонидида бўлиб ўтган ҳарбий парад ва меҳнаткашлар на-моиши ҳақидаги кўрсатувни Марказий телеви-дене орқали мамлакатимизда ва чет элларда миллионлаб кишилар томоша қилишди. Томоша-бинларнинг ҳаммаси шу дамларда ўзини узоқ ўтмиш воқеаларининг бевосита қатнашчиси-дек, Ватанимиз тарихи жонланган саҳифаларига даҳл-дордек ҳис эди. Мамлакатимиз бош майдонини жарангдор қўшиқ ва маршлар сардоси тўлдир-ганида эса, уларнинг орасида биринчилардан бўлиб, кўп миллатли совет халқининг қатор а-ждоқлари озодлик, тинчлик ва бахт-саодат учун кураш ва зафарлар йўлини ўзида акс эттирган «Смело, товарищи, в ногу!» қўшиғи ҳам янгради.

Владимир ДЕМЕНТЬЕВ.

МАНГУ САФДА

жанг қилган ота-боболари куйлаган қўшиқларини ҳам билиши лозим.

...«Смело, товарищи, в ногу!» қўшиғининг тақ-дирини кўпчилик революционерларнинг тақдирини ақшаб кетади. Бу қўшиқ улар билан бирга чор самодержавиясига қарши курашган, яш-рин иш олиб борган, қамоқлар ва сўргунларда азоб чеккан, отлик жангдорлар уни қалбини ва қилич билан савалашган, подшо соқчилари унга қарата ўқ узишган...

Қўшиқ эса барҳаёт! У мешчанлар сукунатига гўлгула солиб, Қизил байроқ билан бирга иш ташлашдан иш ташлашга ўтар, революционерлар-нинг «эрк салтанатини» учун курашга даъват этар-ди. «Аврора» замбарангидан узилган ўқ акс садо-си каби у кўзголон кўтарган питер ишчилари, солдат ва матросларини Қишқи сарой штурмига бошлади.

Свергнем могучей рукою
Гнет роковой навсегда...

босиб кетарди, муштга тугилган қўллари дири-жёр таёқчаси вазифасини ўтарди. Қўшиқ неча бор такропланмасини, у ҳар сафар соддагина

И водрузим над землею
Красное знамя труда!

сўзларини революцион ҳарорат билан ижро этарди.

Қўшиқ кенг шўхрат қозonganлигининг боски сўзларининг соддалиги ва мардонавор куйининг тез ёдда қолишидагина эмасди, энг муҳими — у рус диёрларида, рус кишии томонидан бастала-нган пролетариатнинг биринчи жангвар қўшиғи эди [«Интернационал», «Марсельеза», «Варшав-янка»] қўшиқлари чет элларда ёзилган бўлиб, рус тилига таржима қилинган эди.

...Буюк кўшмагар Д. И. Менделеевнинг шоғирди Леонид Петрович Радинга аjoyиб илмий марта-баи башорат қилишарди. Аммо марксизм ғоя-ларига берилган ёш кимёгар ва математик ўзи-

Шуҳрат,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси.

Баҳор нашъаси

Тоғда дола, қирда чучмома,
Богда ялпиз анқиб турибди.
Ҳар ниҳолда баҳорга нома,
Яъни ғўра балқиб турибди.
Коватонинг айна пайти бу,
Ғўра тушса ошга ёмонми?
Гулдай очиб ранги сомони,
Йингитлигин эсга солар у.
Чигит очмиш энди кўзини,
Нурга тўлган деҳқон юраги.
Тахмин қилиб вазмин кўзини,
Ер ёқалаб мағрур юради.
Бу уйғониш, яшариш фасли,
Ҳатто тоғда унади гиёҳ.
Завқи тошган ҳар инсон насли
Табиатдан узолмас нигоҳ!
Табиатнинг илҳоми қайнар,
Ижодининг энг қайноқ пайти.
Ҳатто нўноқ қушлар ҳам сайрар,
Ҳаётида энг қувноқ пайти.
Дала-қирда олам-олам гул,
Шаҳарларнинг кўрки ўзгача.
Шу завоқ билан яшайди кўнгил,
Токи ҳазонрези кузгача!
Йингит-қизнинг қулгулари шўх,
Қиш фаслида бундай қулмайди.
Кулганда ҳам, ишнингини, йўқ,
Бундай қувноқ, мамнун бўлмайди.

Ана кампир кўртга барг ташлар,
Кулонида ялпиз шонаси.
Шу фаслда эсига тушар
Қизилгилди қолган гинаси!
Ариқларда бўёна сувлар,
Гиёҳларга ҳаёт алтди.
Тоғдан тоғга учган оҳулар
Тўғилган қамқоқ отади.
Бонбон иши тигиз бу кунлар,
Ток қайчиш тушмас қўлидан.
Салқин бўлиб ўтса гар тунлар,
Не хаёлар кечар дилида.
Қўй кетидан эгизак қўзи,
Бир-бирга туташиб изи,
Қўпониға айтиди раҳмат,
Қўл кезмоқ бу маҳал роҳат!
Кишнаб қолса узоқдан тойчоқ,
Уфқлардан келар садоси.
Чавандози ўйга толганча,
Елин силаб, бўлар фидоси.
Қалдиғроқлар чарх урган осмон
Гоҳо, очиқ, гоҳо булутли.
Қуёшдан яшнаса ҳар жон
Булутни ҳам барака, кутли.
Қутли ҳатто лоққа суви ҳам,
Қутли унинг бетинч шамоли.
Шу йўсинда яшариб олам,
Шу йўсинда яшар жамоли.

Кўл

Бу кўлнинг номи йўқ картада,
Дарсда ҳам ўтмайди ҳеч бола.
Сал елдан чайқалар юз марта,
Ез бўйи киргоғи гул-дола!
Танишнинг турганин у бетда,
Қўшиғин тинглайсан бемалол!
Шунчалар кичикки, бу юртда
Бундайдан ўнтасин санаб ол!
Лекин у шунчалар феълди кенг,
Осмон ҳам сиғади бағрига.
Қуёш ҳам остидан боқиб денг,
Оламини тўлдирар нурига.
Шу кўлга ўқшайди юрагим,
Оламини ўзига этган жам.
Жам этиб оламини, ўзи ҳам,
Дер олам чида тилагим.

Дарё ўзани

Қачонлардир худди шу ердан
Тўққин урб оққандир дарё.
Энди эса, воқиф бу сирдан
Фақат тарих ва кўҳна дунё.
Энди унинг изи бор фақат,
Қирғоқлари битибди нураб,
Баҳор келса, ниш урб қўкат,
Ез чиққини кетар қовжираб!
Қани ўша тўққин урган сув,
Қани ундан баҳраманд бор-роғ?
Юрагимга тушади гулува,
Ачишади ўқинчдан димор!
Кимнинг иши — душман
қаҳримин,
Е ютганини ниҳонини офат?
Е ҳасасили қилиб табиат
Кўп кўрдими элдан меҳрини?
Нима бўлса, бўлганлар, лекин
Юрагимда афсус, надомат.
Ўзани бўйлаб юраман секин,
Келажакка тилаб бахт-омад.

Янгича анъаналар—ҳаётимиз кўрки

Яхши фазилат—
инсонга зийнат

Ширин сўз— қалб гули

Оддийгина иш кўни бошланди. Сиз уйдан ях-ши қайфият билан чиқдингиз.

— Ассалому алайкум, яхшимисиз, уйингизда-гилар, болалар тузукми?

Йул-йўлақай учрашганларнинг бу дилқаш сўз-лари вужудингизни янада яйратиб юборади. Улар-га сиз ҳам ширин сўз айтасиз. Хуллас, ишга бир олам қувноқ, ғайрат билан кириб келасиз. Ишин-гиз ҳам унумли бўлади, чарнамасиз ҳам.

Лекин баъзан бунинг тескариси ҳам бўлади, Яёв борсангиз ишга кечикишингизни биласиз. Ав-тобус кута бошлайсиз. Автобус келди, одам тир-банд. Оёқ қўйгани жой топилабди.

— Сал сурилинглар, мен ҳам чикиб олай, — дейсиз.

— Қаёққа сурилай, кўриб турибсиз-ку...

— Бўш жой кўп-ку, сал сурилсангиз ҳеч нима қилмас, — жигибйорон бўласиз.

— Керак бўлса, ўзингиз ўтинг...

Халиги одамнинг ғазаб акс этган кўзларидан, заҳар-заҳқин сўзларидан дилингиз ҳуфтон бўла-ди, асабларингиз таранглашади. Бекага қай аҳ-волда келиб тушганингизни ҳам, яқин таниш-ларингизни ҳам сезмай, салом-алиқсиз ўтиб ке-тасиз.

— Нега кечикдингиз?

Бу савол гарчи ҳақли бўлса-да, таранг тортил-ган асаб торларингизга тегиб кетади, ўзингизни ҳатта олмайсиз. Эрталабчи айтишув, ишдан ҳам, ҳаммасларингиздан ҳам кўнглингизни совутиб юборади. Қўлингиз бирор ишга бормайди. Бу-гунги ишингизда ҳам унум бўлмайди.

Ҳар бир кишининг кундалик фаолиятида уч-раши мумкин бўлган бу манзарадан кўриниб ту-рибдики, бир оғиз ширин сўз билан одамлар қалбини даволаш, яшашга, курашга чорлаш мум-кин.

Бир оғиз аччиқ сўз эса...

...Касалхона бўлимларининг бири. Туни билан оғир дардан тўлганб чиққан беморнинг тонга яқин кўзи илindi. Лекин унинг оромини ҳам-ширанинг.

Дорига келинлар, тезроқ, — деган бақ-риқ-чақирини бузиб юборди.

— Етаверасизларми, тез-тез келинлар-да, ку-тиб ўтираманимиз сизларни, постни топширишим керак!

Иккинчи гап эса беморнинг юрагига тиккек санчилиди. У дори олиш учун эмас, ўзига иккин-чи бир дардин ортириш учун боради гўё. Ҳам-шира палаталарга кириб ўзи дориларин бериб чиқса бўларди-ку...

... Кария зиналардан эўрга кўтарилар экан ўйлаб боради: «Каттақон билан идоранинг бо-лиғини арзимас ташвиш билан безовта қилсам яхши бўлармикин, сиздан бошқам ишим етиб ортади, деб қабул қилмас-я».

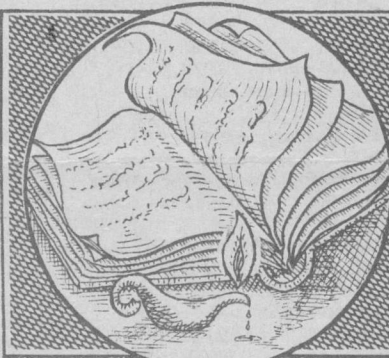
Кария уйлагандек бўлмади. Бошлиқ у кишини ҳурмат билан қабул қилди, арзини эшитди, ҳал қилиб берди. Кария зиналардан қувноқб тушди: — Умрингдан барака топ болам, тупроқ ол-санг олтин бўлсин, — пичирларди унинг ла-блари.

Дарвоқе, кишига кўрк бағишлаб, унинг маъна-вий дунёсини беэаб турган фазилатлардан бири — ширин сўзликдир. Бу фазилат энг аввало оилада, ўкув даргоҳларида, коллектида камол топиб, тарбияланади. Ширин сўз бошқаларга яхши кайфият бағишлаб, ўша кишининг ўзига ҳам обрў-эътибор келтиради. Ҳушмуомала кишиларини халқимиз азал-азалдан қадрлайди, ҳурмат кўзи билан қарайдилар.

Шоир айтганидек:

Энг аввало иссиқ салом — ширин сўз,
Одам учун чин эҳтиром — ширин сўз,
Дилга берар завоқ ором — ширин сўз,
Беморни ҳам этар соғлом — ширин сўз!

Майфрат АТОЕВА,
журналист.

ИНСОН ОДОБИ АЗИЗ

★ Насрулла Алиев — Тошкент Давлат университете-

тининг химия факультетини тамомлаб, ҳозирда Ўзбеки-стон ССР. Фанлар академиясининг ўсмишлик моддалари хи-мияси институтида катта илмий ходим бўлиб ишлаб кел-моқда. Химия олим ўз касбидан ташқари фан ангилликлари, халқ ҳўжалиги, одоб-ахлоқ мавзуларидаги мақола-ларни ва бадий асарлари билан матбуотда қатнашиб туради. Қўйида унинг «Адолат тарозиси» мақоласини оқшом-хонлар эътиборига ҳавола этмоқдамиз.

Бир йингит кўзига қамаш-тирдиган рангадига ял-янги енгил автомашинасини охи-сатига ҳайдаб, маҳалла кў-часидан уйи томон ўтиб ке-тди... Уни кузатиб ўтирган кексалардан бири хўрсиниб гайриди:

— Бу йингит Машкура-хоннинг катта ўғли, яхши мутахассис-да, чет элда иш-лаб келди... Барака топгур бир мўмин-қобил йингитки... марҳума онаси кўранда эди...

Эндигина фашизм устидан ғалабага эришилди, вайрон бўлган халқ ҳўжалигини тиклаш бошланган эди. Ва-танга маълумотли мутахас-сислар зарур эди. Машкура-хон ўрта мактабнинг юқори синфиди ўқитувчилар қилар, ёшларта билим беришдан ўз вақтини сира алмас эди.

Ҳатто, оиласида 3 қиз ва 2 ўғли бўлишга қарамай ўзи раҳбар бўлган синф қизларини фақат ўқинишдан эмас, ҳатто уларнинг турмуш-ишдан, иссиқ-совуғи-дан, қийин ишларидан ҳам бохабар бўларди. Онасиз қолган қизларни гоҳо соч-ларини ювиб-тарашдан ҳам эринмас эди...

Машкуранинг меҳнатсе-варлиги, тиришқоқлиги ва айнақса талабчанлиги ту-файли фарзандлари ҳуш-феъл, озода ва энг муҳими, аёло баҳолар билан ўқи-шар, мактаб жамоат ишла-рида актив қатнашарди. Тиниб-тинчимас Машкура гоҳо суткада 3 ёки 4 соат-гина ухлашга улгурса ҳам, ёшлар тарбияси билан маш-ғуллигидан ўзини бахтли деб ҳисобларди...

Мана, июнь ойи ҳам охи-рлади, ўзининг синф ўқувчилари етуқилик аттестати учун имтиҳонларни топшириб бў-

лишди. Жуда аҳил деб ном чиқарган Машкура опа раҳ-барлик қилаётган 9-синф ўқувчилари охири марта мактаб қўйида бу гал хайр-лашув кечаси уюштиришга аҳд қилишди... Кечага мак-таннинг бошқа ўқитувчилари ҳам таширф буюриди. Қат-нашганларнинг ҳаммаси ўй-

бимизда хайрлашув кечаси, мен кеч қайтаман, деб.

— Мактабга бордим...

Ҳеч ким йўқ эди.

— Мен қизларини, — шу сўзларини айтишга улгурма-ган Машкура қаттиқ урил-ган зарбдан уч-тўрт қадам нарига узиб кетди-да, пи-шиқ гишдан терилган уй-

Адолат тарозиси

Бўлган воқеа

наб-қулиб жуда яхши хор-лиқ чиқарди. Кеча охи-рида дастурхонини, идиш-то-воқларини йиғинтиришга ҳам Машкура опа 4-5 қизга ўзи бош бўлиб, теъза хонани ораста қилиб қўйишди. Сўнгра вақт алламаҳал бў-либ қолгани учун Машкура опа қизларни бири-кетини уйларига кузатиб қўйди.

Ўз меҳнатидан ҳузур қи-либ, енгил нафас олиб, тез-тез қадам ташлаб уйи то-мон кетаётганида яхши ёри-тилмаган навбатдаги бур-лишдан бир қора шарпа кў-ринди. Машкуранинг юраги ордасига тортиди, қадамла-рини секинлаштирди...

— Шу вақтгача қаерлар-да юрган эдинг? — Бу ва-жоҳати бузуқ эри Салиминг дағал овози эди.

Машкура жавоб қайта-ришга киришди.

— Ахир ўзингизга айт-ган эдим-ку... Бугун макта-

муш ўртоғи, ўша жоҳил Са-лим эди.

Қўшиқлардан бири куйиб-пишиб Машкурани эс-хўши-га келтирди, суаб ўз уяига олиб кирди, унга инсоний илтифотлар кўрсатди... Ана шундагина Машкура кўз ёшларини тиедлади, фар-зандларини қачириб келиш-ларини сўради. Кўп вақт ўтмай Машкуранинг қувноқ-чи, умидлари бўлиш икки қиз ва ўғли келиб ёш бў-лишларига қарамай икки қўлтиғидан олиб, суаб уй-ларига олиб кетишди...

Епиғлик қозон ёпиғлиги-ча қолаверди...

Бир неча ойлар ўтди. Ма-на Машкура дардим, ҳа-мон враждлар қабулга қат-найдди, айтишларига, тинч-лик, осийишлик керак экан, бош милиция чайқал-лар дейишди... Касалхонага ётай эса семим фарзанд-лари ҳали мустақил бўлиш-ганича йўқ. Ҳар сафар бар-ча жабуру-ситамларини ўз бўйнига олади бу матонатли аёл... Аммо, минг афсуски, баъзи бир оғир дард-ларни фақат матонат-ла енгил мумкин эмас экан... Ҳар қанча тиришмасини, қар-лашмасин оғир дард олди-да тиз чўкишга мажбур бўл-ди у. Фарзандларининг ҳам доду фарёди уни сақлаб қололмади...

Ўз қилмишининг қанча-лик разил эканини англаб, Салим фарзандларининг уст-бошларини ювиб тарама-син, уларни ҳар қанча эр-калатмасин, бу уринишлар марҳума она меҳрининг миллиондан бир улусиша ҳам тенг кела олмас эди. Наҳотки қолган Салим эди-ли мажнунсиф эди. У ке-йинчалик янги турмуш қу-ришни ҳаёлига ҳам келтир-мади. Салим ҳамон вайрон азобида жаҳолатин лаънат-лаб кун кечиради...

Яқин қариндош-уруғлар, қўни-қўшинлар ва аҳил мактаб коллективининг дои-ний эътибори ва одил совет турмуш тарзи аъзаига қобил-иятли фарзандлар ўсиб-улайишди, етуқ мутахассис-лар бўлишди.

Қиссадан ҳисса: инсон ўзининг ҳар бир қилмишини аввал адолат тарозисиди қайта-қайта ўлчаб, сўнгра одил ҳукм чиқариши керак.

Насрулла АЛИЕВ.

Ҳаёт ҳикматлари

МАРД ВА НОМАРД

Мард қилиннинг овози рост сўзлагани учун ҳам кишига дағалроқ эшитилади. Қўрғоқ доимо ёлгон гапиргани сабабли унинг сўзлари негадир кўпчи-лининг қулоғига ёқиман ва силлиқ эшитилади. Бунинг фарқиға етиш учун фақат фар-рост ва турмуш тажрибасига ага бўлиш керак.

ИКИНЧИ

Эр билан хотини ақратувчи икки тил бўлади: бири аёлни-нинг қайсарлиги туфайли ҳаракатга келадиган, иккинчиси эрининг қўлполлигидан одамийлигини йў-қотганда айтиладиган сўзларини вужудга келтирувчи тилдир.

БУЮКЛАРНИ

— Ҳар бир киши дарахт экиши керак, — дейди Улуғ Батан уруши қатнашчиси, меҳнат ветерани Паёз ака Жамшидов невараси Дилшодга.

Р. Шарипов фотоси.

Кўчатларни соғлом ўстирайлик

Тошкентдаги янги «Профилактика» кооперативи ходимлари боғлар ва поллизларни зараркунандалардан сақлаш учун дастлабки буюртмаларни бажаришди. Бу кооператив шахсий ёрдамчи хўжаликларга ва республика поётахтининг шаҳар атрофи зонасидаги бордорчилик-поллизчилик ширкатларига хизмат кўрсатиш билан шуғулланади.

Ўсимликларни соғломлаштириш қатъий илмий асосда олиб борилади. Бунинг учун кооператив ишга киришишдан аввал ўсимликларни химия қилиш шаҳар станцияси билан мустақам алоқа боғлади. Тузилган шартномага биноан, бу ерда зарур препаратлар ва уни қўллаш ҳақида тавсиялар берилади, катта-катта боғлар ва поллизларга ишлов бериш учун станция кучли автопулсга ҳам беради.

«Профилактика» кооперативи планларида ҳозиргача олинган бир неча юз буюртмани бажаришдан ташқари, хизмат доирасини янада кенгайтириш ҳам кўзда тутилган. Ҳаваскор деҳқонлар учун мутахассисларнинг консултациялари уюштирилади, уй ҳашоратлари ва кемиривчи ҳайвонларга қарши қандай қилиб курашиш зарурлиги ҳусусда маслаҳатлар бериб турадилар, шахсий хўжаликларга бошқа хил ёрдам кўрсатадилар.

(ЎзТАГ).

Журналларнинг янги сонларида

«Мухбир» — «Корреспондент» журналларнинг учинчи сони босмадан чиқди. У Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг IX пленуми тўғрисидаги маълумотларни билириш билан очилди. «Демократлаштириш — қайта куришни моҳияти» сарлавҳаси остида КПСС Марказий Комитетининг бўлиб ўтган учрашуви ҳақидаги материал босилган. Журналнинг бу сониде «Журналистика ташкилотларида союз аъзоларини ўқитишда қайта ўқитишни тартиби тўғрисидаги Низом» ҳам босилган.

Бу сонда «Ижодий ижтимоийларимизда самаралироқ фойдаланайлик» сарлавҳали бош мақола, шунингдек, газета, журнал ва нашриёт ходимларининг бир гуруҳига «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган журналист» Фахрий унвони бериш тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони ўрни олган.

«Полиграфия мутахассислари», «Меҳнатга яраша хурмат», «Редакциянинг иш кунлари» рубрикалари остида берилган материаллар — Халқаро хотин-қизлар

куни — 8 Мартга бағишланган.

Журналнинг бу сониде КПСС Марказий Комитетининг «СССР Журналистлар союзининг моддий базасини мустақамлаш ва фаолият шартларини яхшилаш тadbирлари тўғрисида»ги қарорига ва СССР Министрлар Советининг фармойишига тўшунтириш эълон қилинган.

«Лауреатлар ҳақида ҳикоя қиламиз» рубрикаси остида берилган «Дадил ижод маҳсули» сарлавҳали материал Ўзбекистон Журналистлар союзи мукофотининг лауреати Ш. Қосимовнинг журналистик фаолиятига бағишланган.

«Эркин дунё матбуоти» рубрикаси остида Ф. Гафуров ва Р. Мирзаевнинг «Мен нашр этган Америка...» сарлавҳали мақоласи босилган.

«Союзимиз ижоди» рубрикаси остида 1988 йилги Бутуниттифок ижодий конкурслари ҳақида материал берилган.

Булардан ташқари бу сонда «Муқовадаги суратга», «Фоторепортаж», «Информация» ва бошқа рубрикалар остида ҳам бир қатор материаллар эълон қилинган.

Бундан ўн санкиз йил муқаддам дохил В. И. Ленин таваллудининг юз йиллиги арафасида Тошкентда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати музейи ўз ёшиқларини очган эди. Энгелс номидаги Тошкент Давлат чет тиллар педагогика институтини қошида ишлаб турган интернационал дустлик клубининг узоқ йиллар бойида олиб борган фаолияти ва унда тўпланган қўллаб материаллар бу музейга асос бўлди. Жаҳон халқлари дустлигини улугловчи музейнинг ташаббускори, олий ўқув юрти ўқитувчиси Жон Марьякович Меленечкий ҳозирда ҳам унга раҳбарлик қилиб келмоқда.

Музей очилгандан буён уни ҳозиргача 18 минг киши келиб зиёрат қилди. Унда намоиш қилинаётган ўн мингга яқин экспонат жаҳоннинг тўқсондан ортиқ мамлакатидан олинган.

Яқинда музей коллективи фонд экспонатлари асосида тузатган алоҳида кўргазма В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиали, СССР халқлари дустлиги, Ойбек номидаги Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейларида катта муваффақият билан намоиш қилинди. Шу кунларда апрель ойида Тольятти шаҳрида бўладиган ёшларнинг халқаро фестивали

ҳафта атаб ҳам махсус кўргазма тайёрлашга киришилди. Унда Англия ёшларларининг иш ашласи, Испания ва Италия ёшларининг ҳаракати, Афғонистон ёшларининг янги ҳаёт куриш учун кураши ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар ўрни олади.

Кинда музей шаҳар мактабларининг ўқувчилари билан ташаббус қилди. Бу ерга 129, 189, 130, 44 мактабларнинг ўқувчилари зиёрат қилиб, интернационал тарбияга доир мазмунли экспонатлар билан қизиқиб танишди.

М. ЮСУПОВА.

Уй-рўзгор ташвишидо

Фойдали маслаҳатлар

○ Иш урган ва ранги кў, нариб қолган картошкани оқ-қатта солманг. Унда соланин деган зарари модда сақланган бўлади.

○ Арчилган картошканинг наминин соқинга ёпиб қўрилиб, сўнг қизилрилган ёғта ташланса қирсилдиб пилиди ва тоғли бўлади.

○ Картошка поресига совуқ сут қўшилса ранги кўяриб кетади. Сутни қайнаш дара, жасига қиздириб, сўнг қўйилса поре оқ рангга бўлади.

○ Сабзавот ёки янги картошкани қайнаб турган сувга солиб пилиринг.

○ Майда тўғралган пивё ёғда қўймай қип-қизил қовурилин десангиз, аввал унга бўлаб, сўнг қовуриг.

○ Ёғта озгина шакар сепил, са пивё яхши қизаради.

○ Сабзавотни яхшиши нам, роқ сув қўйилган идишда, қопқорини ёпиб қайнатинг. Кўп сувда қайнатган сабзавот таркибидеги тўғилми моддалар йўқолади.

○ Сабзавот ва кўнат қайнатилган сувга бир чимдим ош содаси (тахминан 1 кило сабзавотга ярим ош қошиқ) солинса ранги сақланиб туради.

○ Петрушка, укроп, кашини каби ошқўшқарини ҳар қандай исинда ҳам бир неча кун янги узилгандек сақлаш мумкин. Бунинг учун ошқўшқарини сувини силқитиб, қуруқ настр, юлда қоққорини зич ёпиб сақлаш керак.

○ Гурчу ва унга мита ёки зараркунанда кўнгиш тушмасин десангиз, бунинг йўли осон, ўн ёки гурчу сақланаётган қопга 2-3 бош саримсоқ доналарини тозаллаб ташлаб қўйилса kiffo.

○ Лимон қиди туркираб чинсин учун устидан қайноқ сув қўйиб юбориш керак.

○ Кофени қайнатилган олдин бир оз қиздириб, бир неча ош тузун уюғи қўшилса, унинг хушбўйлиги ортади.

Абдусамад ОБИДУЖАЕВ тайёрлаган.

Редактор ўринбосари С. Б. ЕҒУБОВ.

Юракларда яшар одамлар...

Яхши одамларнинг фидокорлиги, уларнинг эл-юрт олдидеги жасоратлари ҳеч қачон унутилмайди. Бундай кишилар юракларда яшайди. Бешқайрағоч мас-сивидаги Атоий, Чевар қўчалари ва Максим Горький номидаги маҳалла ахли Батан химиясига отланиб уйи, га қайтиш насиб этмаган отадари, ака-укалари хотирасини ёд этиш ва абадийлаштириш мақсадида истироҳат хиббониде бунёд этилган Ёдгорлик олдиде тўғилган митинг ўтказилди. Маҳалла комитетининг раиси Зонр Шамсиев митингга ўтказишда ўзи бош-қош бўлиб, активлар билан биргаликда шу кун бажариладиган ишларни режалаштирди.

Маҳалла комитети навбатдаги мажлисда район Советининг топиригига биноан, маҳаллада уруш ва меҳнат ветеранлари совети ташкил этиб унга меҳнат ветерани, шахсий пенсионер Саъдулла Ғиёсов ранс этиб сайланди.

Маҳалла ахлига Улуғ Батан уруши қатнашчиси Исажон Қодиров Батанин химия қилишда жон фидо қилган маҳалладошлари ҳақида, жумладан 1918 йилдан партия аъзоси Жўра Неъматовнинг жанг майдониде сўнги тоғчи қон қолгунча курашиб, қаҳрамонларча ҳалок бўлганини таъсирли ҳикоя қилиб берди. Шу қаторда шахид кетган маҳалладошлари: Али, вой Ахмедов, Нажмиддин Ғиёсов, Ғулом Ҳакимов, Сулаймон Исоқов, Тоир Атохўжаев, Аливар Судтонбеков, Саъдулла Хўжаев, Раҳмат Расулов, Маҳмад Ҳошимов, Отабой Бекмуҳамедов, Ҳасан Орипов ва бошқаларнинг жасорати ҳақидаги хотиралар ҳам ҳаммада катта таассурот қолдирди.

Фидойилик ҳақидаги қизгин суҳбатлардан сўнг ҳазин куй ва қўшиқлар ижро этилди. Маҳалла ахли «Саядақос ота» қабристониде қабрларни гулларга бурқаб, чор атрофни тозаллашди ва ҳар хил мева-дархатлар ўқазиб, табаррук манзилтоҳни янада обод этиб қайтишди.

Т. АШРАФХОНОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Мазаси оғзингизда қолади

ҲАР ҚАНДАЙ ХАМИР-ҚАТЛАМА, ҚУМОН ХАМИРТУРИШ ҚЎШИЛГАН ХАМИР ҲАМ АГАР УНГА МАРГАРИН ҚЎШИБ ТАЙЕРЛАСАНГИЗ ЯНАДА МАЗАЛИ БЎЛАДИ. УЛАРДАН СУЗМАЛИ ПАРАМАЧ, ПЕЧЕНЬЕ, ПРЯНИК, ХАТТО «НАПОЛЕОН» ТОРТНИН ХАМ ТАЙЕРЛАШ МУМКИН. ҚАТЛАМА ХАМИР ТАЙЕРЛАШНИНГ БИР НЕЧА ХИЛ УСУЛИ МАВЖУД. БУГУН БИЗ СИЗГА «НАПОЛЕОН» ТОРТНИН ТАЙЕРЛАШНИНГ ЯНА БИР УСУЛИНИ ҲАВОЛА ЭТАМИЗ.

«НАПОЛЕОН» ТОРТИ

Масалликлар: 2 пачка маргарин, 4 стакан ун, 3 донна тухум, бир чимдим туз. Унни супрага уйиб, қирғичдан ўтказилган маргаринни ун билан аралаштирасиз, пичоқ билан қиймаб қорасиз. Унда асалган чуқурга ярим стакан сувда тухумлар ва бир чимдим тузун қориб соласиз. Шундан сўнг хамирни пичоқ билан қиймалашди (қормай) давом этасизда, зувала жасид. Сўнгра хамирни санкиз бўлакка ажратиб, 20-30 минутта қолдирингиз со-либ қўясиз. Совганидан сўнг ҳар бир бў-

лакни 2 миллиметр қалинликда ёйсиз, патнисга солиб, духонага қўясиз. Ранг кирганидан сўнг патнисдан оласиз.

Ҳосил бўлган юпқаларни устма-уст жой-лайсиз. Юпқалар совганидан кейин ҳар бирининг ҳам ости, ҳам устига крем сур-тиб чиқинг. Устига энг қизариб пилган юпқани талқонлаб сепинг.

КРЕМ ТАЙЕРЛАШ

Бунинг учун 0,5 литр сут, 3 донна тухум, 2 ош қошиғида ун, 1 стакан шакар, 400 грамм сариёғ олинади.

Тухумларни шакар билан қориб, ун ва сутнинг ярминини қўшасиз. Сутнинг қол-ган қисминини қайнатасиз, қайнаб чиққандан сўнг ун, шакар ва тухумлар аралаштирил-ган сутни жилдириб қўшасиз. Қуюқ нис-сель қолган келгунча қайнатиб, кейин со-литиб қўясиз. Сариеғни оқаргунча қийлаб, қиссела кремни қўйишда давом этиб аста-секин (бир ош қошиғидан) қўшасиз. «СОЛНЕЧНИЙ», СУТЛИ ВА ОШ МАРГАРИНЛАРИНИ, ШУНИНГДЕК БОШҚА МАРГАРИНЛАРИНИ ҚУБИШЕВ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ МАГАЗИНЛАРИДАН

ХАРИД ҚИЛИШ МУМКИН

МАГАЗИНЛАРИНГ АДРЕСЛАРИ:

14-«Беларусь» магазини — Луначарский шоссе, 50-уй;

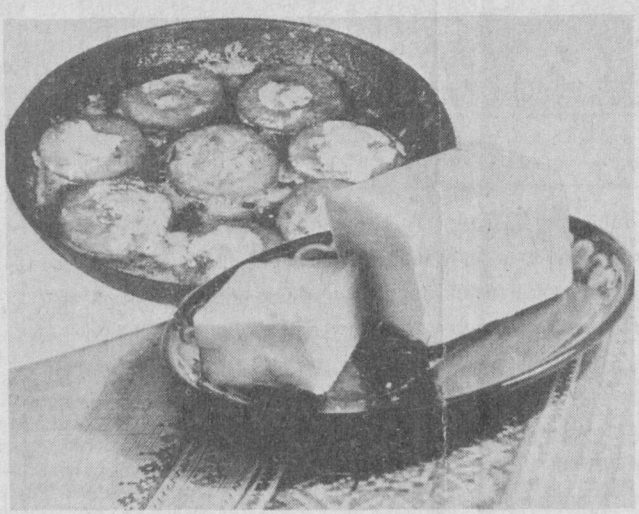
8-«Светлана» магазини — ВЛКСМ 40 йиллиги кўчаси (метронинг «М. Горький майдони» станцияси).

27-«Универсам» магазини — 2-Қорасув массиви, 23-уй;

37-магазин — Луначарский шоссе, 131-уй;

67-«Дархон» магазини — Пушкин кўчаси, 86-А уй;

70-«Чимён» магазини — М. Горький кўчаси, 111-уй.

ҚУБИШЕВ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ БУЛИМИ.

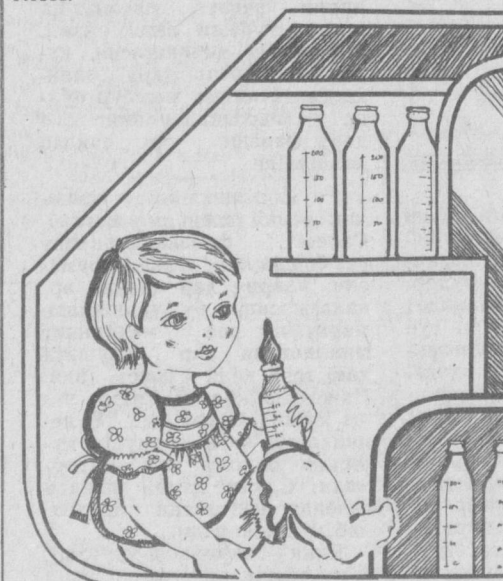
СЕРГЕЛИ РАЙОНИ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

СЕРГЕЛИ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ ИДОРАСИГА ҚАРАШЛИ БИШ МАГАЗИНДА БОЛАЛАРИНГ СУТЛИ ТАОМЛАРИ ВА ҚОРИШМАЛАРИ РЕАЛИЗАЦИЯ ҚИЛИНМОҚДА.

БОЛАЛАР ПОЛИКЛИНИКАСИ РЕЦЕПТИГА ЭГА БЎЛГАН ОТА-ОНАЛАР УЛАРИН ХАРИД ҚИЛИШЛАРИ МУМКИН.

СУТЛИ ТАОМЛАР СОАТ 15 ГА ҚАДАР СОТИЛАДИ.

СОАТ 15 ДАН СЎНГ СУТЛИ ТАОМЛАР БЕИСТИСНО БАРЧА ХАРИДОРЛАРГА СОТИЛАДИ. БУНИНГ УЧУН ФАҚАТ ЎРНИГА-ЎРИН ШУ ХИЛДАГИ ШИША ИДИШЛАР ТОПИРИШ ЛОЗИМ.

МАГАЗИНЛАРИНГ АДРЕСИНИ

МАЪЛУМ ҚИЛАМИЗ:

6-магазин — ёски Сергели, Восточная кўчаси, 1-а;

7-магазин — Эркин посёлкаси;

16-магазин — Самолёт-созлар шаҳарчаси, Граждан авиацияси кўчаси, 6-уй;

26-магазин — Қўйиқ-5 «Б» массиви, 114-уй;

27-магазин — «Сергели» универсамси.

СЕРГЕЛИ РАЙОН ОЗИҚ-ОВҚАТ САВДОСИ ИДОРАСИ.

«Союзторгреклама» Бутуниттифок

бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 31/III да ЭТИК ИКИНГ МУШУҚ (12.00), Тоҳир ва Зухра (17.00).

МУЖИМИ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 31/III да Шайтон ва муридлар.

Кино

31 МАРТДА

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИНБАДНИНГ ЕТИНЧИ САЕХАТИ», «КИЗЛАРНИ УЎЙЛАШ», (21.15); «УНТА НЕГР БОЛАСИ» (18.30); К. Ерматов номи — «МЕНИНГ СЎНГИ ТАҒОИМ» (тоқ соатларда).

Лисувос номи — «ЖЕК ВОСМЕРКИН» — «АМЕРИКАЛИК» (17. 20.00).

Дружба — «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ҲАЗИНАЛАРИ», «XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» (17.30, 20.40).

Қозғистон — «ОДИСЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ», «ЕНГИЛМАС» (17, 20.00); «КОЛОННА» (18.00).

Искра — «КУРБОНЛИК» (20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ТОКИОГА САЕХАТ» (жуфт соатларда).

1 АПРЕЛДА

БАДИЙ ФИЛЬМЛАР:

Чайка — «СИНБАДНИНГ ЕТИНЧИ САЕХАТИ», «КИЗЛАРНИ УЎЙЛАШ» (10, 13, 16, 21.15); «УНТА НЕГР БОЛАСИ» (18.30); К. Ерматов номи — «КОРДЕБАЛЕТ» (11, 14, 17, 20.00).

Дружба — «ТУРТ МУШКЕТЕР» (11, 14, 17, 20.00).

Москва — «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ҲАЗИНАЛАРИ», «XX АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» (11, 14, 17, 20.00).

Нукус — «ЕНГИЛМАС», «ОДИСЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» (11, 14, 17, 20.00).

Қозғистон — «КОЛОННА» (12, 15, 18.00).

Искра — «ЕШЛАР ЭРМАГИ» (12.00), «КУРБОНЛИК» (20.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «КОРДЕБАЛЕТ» (11, 14, 16, 18, 20.00).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Санъат саройи — 44-21-44, 44-21-34.

Чайка — 77-06-20.

Москва — 33-05-01.

Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.

Нукус — 46-70-69.

Дружба — 67-96-87.

Қозғистон — 35-24-92.

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

— «Ургатинган гамадилар» аттракционининг томошалари (16.00 да).

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МАССАЛАЛАРИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

Радио учун абонент ҳақини Санъат-қурилиш банкнинг Ҳамза район бўлимидаги 000428010 ҳисоб-китоб счётига ўтказиш зарур, код 73433. Тошкент шаҳар телефон тармоқлари.

Справклар учун телефонлар: 32-26-32, 33-54-09.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ:

700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТАРҒИБОТ УИИДА XIII РЕСПУБЛИКА БОЛАЛАР БАДИЙ ИЖОДИ КЎРГАЗМАСИ ОЧИЛДИ

КЎРГАЗМАДА РЕСПУБЛИКАНИНГ БАРЧА ОБЛАСТЛАРИДАН КЕЛТИРИЛГАН 3000 ГА ЯҚИН ТАСВИРИЙ ВА АМАЛИЙ САЊАТНИНГ САККИЗТА ТУРИ БЎЙИЧА ИШЛАР НАМОЙИШ ЭТИЛГАН.

Ҳар кун кўргазмани кўп сонли шахримиз меҳмонлари, мактаб ўқувчилари, пионер саройлари қатнашчилари томоша қилишга мўяссар бўлмоқдалар.

КЎРГАЗМА 25 АПРЕЛГАЧА ҲА ИШНИН ДАВОМ ЭТТИРАДИ.

КЎРГАЗМАГА МАРҲАМАТ!

Адрес: Халқлар дустлиги майдони, архитектура ёдгорлиги — «Абул-Қосим» мадрасаси.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 АПРЕЛДАН БОШЛАБ Латвия цирки коллективининг гастроллари

«РИГА СОВГАЛАРИ» ЦИРК ШОУСИ

РСФСРда хизмат кўрсатган артист Анатолий КОРНИЛОВ раҳбарлигидаги «ЖАҲОН БУЙЛАБ ҲИНД ФИЛЛАРИДА» АТТРАКЦИОНИ

ВА ИККИ БЎЛИМДАН ИБОРАТ РАНГ-БАРАНГ КАТТА ПРОГРАММА.

ТОМОШАЛАР — соат 19-30 да, шанба кунлари — соат 16, 19.00 да; якшанба кунлари — соат 12, 15, 18.00 да БОШЛанади.

Коллектив бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса дам олиш кунисиз ҳар кун соат 10 дан 20.00 гача очик.

Справклар учун телефонлар: 44-35-91, 44-28-04, 44-35-84.

«Ўзэлектромонтаж»

ИХТИСОСЛАШГАН ТРЕСТ БАЗАСИДАГИ 7-УРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ КАДРЛАР ТАЙЕРЛАЙДИ:

ёритиш ва ёритиш системалари бўйича электр монтажчи, қурилиш тармоқлари ва электр асбоб-ускуналарни бўйича электр монтажчи, иккиламчи коммунал хизматлари бўйича электр монтажчи, электр слесарь, контролёр-ўлов асбоблари ва автоматлар ремонтни бўйича слесарь, радио-телевизион аппаратураларга хизмат кўрсатиш ва уларнинг ремонтни бўйича радио-техник, газ пайвандчи, иккиламчи занжирлар бўйича электр монтажчи.

Ўқиниш муддатлари — 1, 2, 3 йил.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛанади.

Ўқиниш 14 ва 20.00 дан катта ешдаги 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ИЙГИТ 8-10 КИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юртига 10-синфин битириб ўқишга кирган ўқувчилар оинга 30 сўмдан 70 сўмгача стипендия билан таъминланадилар; 8-синф маълумотида эга бўлган ўқувчилар давлат таъминотида бўладилар.

8-синф маълумотида эга бўлган ўқувчилар 3 йил таълим олиб, тўлиқ ўрта маълумот ва касб эгалланганлик ҳақида диплом оладилар.

10-синфин битириб иккиламчи занжирлар бўйича электр монтажчи ихтисосига ўқитган кизлар 6 ой таълим оладилар. Уларга оинга 70 сўм стипендия тўланади.

Совет Армияси сафарларида ўз хизмат бурчларини ўтаб қайтган ва билим юртида электр монтажчи ихтисоси бўйича таълим олаётган ёшларга ётоқхонадан жой ва оинга 70 сўмдан стипендия берилади. Улар учун ўқиниш муддати қисқартirilган (10-синф маълумотида эга бўлганлар учун — 6,5 ой; 8-синф маълумотидагилар учун — 10,5 ой).

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШУВИГА ҚАРАБ БОШЛанади.

Ўқиниш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади. Билим юртини тамомлаганлар техникум ва олий ўқув юртиларига ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганларга ўрта ва олий ўқув юртиларига ўқишнинг давом эттиришлари учун йўллама берилади.

Билим юртида техника индустрии, бадий ҳаваскорлик тўғралаклари ва спорт секциялари ишлаб турбиди.

Билим юртига кириб ўқини хоҳишда бўлган кишилар қуйидаги ҳужжатларни топиришлари лозим: ариза, маълумоти ҳақидаги ҳужжат, медицина справкиси (28